

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Пленарне засідання сорок другої позачергової сесії восьмого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

29 квітня 2025 року

№ 987

**Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України
щодо проєктів Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення
механізмів формування мережі ліцеїв»**

Керуючись частиною другою статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частиною другою статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», з метою збереження повноважень органів місцевого самоврядування при формуванні мережі комунальних ліцеїв,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України щодо проєктів Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв», що додається на 3 аркушах.

2. Надіслати Звернення на адресу Верховної Ради України.

Голова обласної ради

Олександр БІЛЕНЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України
щодо проєктів Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення
механізмів формування мережі ліцеїв»

На розгляд Верховної Ради України внесено проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв» (реєстраційний номер 13120 від 18.03.2025) та альтернативний проєкт (реєстраційний номер 13120-1 від 26.03.2025) (далі – законопроєкти).

Чинна редакція Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон) надала право Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним (з урахуванням пропозицій міських, сільських, селищних рад), Київській та Севастопольській міським радам до **1 вересня 2024 року** затверджувати плани формування мережі закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, з урахуванням вимог цього Закону до ліцеїв (*пункт 5² Розділ X Прикінцеві та перехідні положення Закону*).

Змінами до Закону пропонується «Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним (з урахуванням пропозицій міських, сільських, селищних рад), Київській та Севастопольській міським радам до **1 вересня 2025 року** затвердити та подати до центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки плани формування мережі комунальних ліцеїв, виходячи ... з необхідності забезпечити функціонування не менше дванадцяти груп учнів під час вивчення ними окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнів), а також з урахуванням інших вимог цього Закону до ліцеїв...».

У разі незатвердження, затвердження з порушенням цього Закону чи неподання до центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки до **1 вересня 2025 року** планів, передбачених цим пунктом, їх затвердження має бути здійснене Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки до 1 січня 2026 року (*зміни до пункту 5² Розділу X Прикінцеві та перехідні положення Закону*).

У пояснювальних записках до законопроєктів необхідність прийняття акта обґрунтовується тим, що «наразі, органами місцевого самоврядування було порушено вказані норми Закону внаслідок власної бездіяльності, тобто планування мережі не було здійснене, або виконано свій обов'язок без врахування набрання чинності окремими положеннями Закону у 2027 році».

Ми, депутати Полтавської обласної ради, не погоджуємося із такими звинуваченнями та наголошуємо, що у складних умовах сьогодення, викликаних введенням в Україні воєнного стану в зв'язку з військовою агресією російської федерації, органи місцевого самоврядування продовжують виконувати свої повноваження, своєчасно реагуючи на непередбачувані виклики.

Звертаємо Вашу увагу, що Полтавську область визначено для реалізації пілотного проєкту щодо формування оптимальної мережі академічних ліцеїв, закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 130.

На засіданнях постійних комісій обласної ради неодноразово розглядалися питання формування мережі закладів освіти області та прийнято рішення тридцять третьої сесії Полтавської обласної ради восьмого скликання від 30 серпня 2024 року № 861 «Про затвердження Плану формування мережі закладів освіти, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2027 року, та їх орієнтовного переліку» (далі – рішення № 861).

Окремі пункти Плану формування мережі закладів освіти, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2027 року в Полтавській області (далі – План), передбачають:

- проведення щорічного аналізу та коригування освітньої мережі закладів, у тому числі, таких, що надаватимуть профільну освіту з 2027 року, з урахуванням соціально-економічної, демографічної ситуації та фінансової спроможності органів місцевого самоврядування (пункт 8);

- завершення приведення типів та назв закладів освіти у відповідність до вимог чинного законодавства до 01 вересня 2027 року (пункт 9);

- забезпечення з урахуванням вимог законодавства створення належної матеріально-технічної бази, обладнання, доступу до мережі Інтернет, безбар'єрного простору, оновлення парку шкільних автобусів тощо до 01 вересня 2027 року (пункт 11);

- забезпечення закладів, які надаватимуть профільну середню освіту відповідними педагогічними кадрами та створення умов для підвищення їх кваліфікації та професійного розвитку (пункт 12).

Законом визначено: засновникам ліцеїв до 1 вересня 2027 року забезпечити з урахуванням вимог законодавства виконання планів щодо **утворення** та забезпечення ліцеїв належною матеріально-технічною базою та ін.

У зв'язку з цим рішенням № 861 затверджено саме **Орієнтовний перелік** закладів освіти, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2027 року в Полтавській області. Разом з тим, згідно з Планом до 01 вересня 2027 року заплановано виконати інші вимоги законодавства.

Крім того, звертаємо Вашу увагу, що абзацом другим частини другої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» визначено, що реорганізація, зміна типу, ліквідація закладу загальної середньої освіти у сільській місцевості допускається лише після громадського обговорення проєкту відповідного рішення засновника, який оприлюднюється **не менше ніж за один рік** до прийняття відповідного рішення.

Вважаємо, що запропонована норма законопроектів перекреслить всю роботу, яка була проведена протягом 2024 року територіальними громадами,

обласними радами та обласними військовими адміністраціями щодо формування мережі закладів освіти.

Наголошуємо на тому, що на сьогоднішній день затвердження орієнтовних переліків закладів освіти обласними радами, за погодженням із територіальними громадами, є абсолютно правильним та логічним рішенням, оскільки формування мережі комунальних ліцеїв – неперервний процес, який буде продовжуватися до початку її функціонування (згідно з чинним законодавством з 01 вересня 2027 року).

Пропоновані народними депутатами зміни фактично позбавлять обласні ради повноважень щодо затвердження мережі комунальних ліцеїв, якщо вони не відповідатимуть прописаним у законопроектах вимогам, та позбавлять їх державного фінансування.

Як представники територіальних громад, обрані для захисту та відстоювання інтересів їх жителів, депутати обласної ради покликані враховувати думку виборців у процесі ухвалення рішень та є відповідальними за виконання їхніх довірених інтересів.

Згідно зі статтею 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Відповідно до підпункту 2 пункту «б» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать повноваження щодо забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти, розвитку і вдосконалення мережі освітніх закладів.

У зв'язку з викладеним вище, пропонуємо залишити за обласними радами (з урахуванням пропозицій міських, сільських, селищних рад) можливість затвердження планів формування мережі комунальних ліцеїв та виключити із законопроектів норму, згідно з якою «фінансування здобуття повної загальної середньої освіти в комунальних закладах освіти, що не відповідають вимогам, визначеним цим Законом, за рахунок коштів державного бюджету не здійснюється».

***Прийнято на пленарному засіданні
сорок другої позачергової сесії
обласної ради восьмого скликання
29 квітня 2025 року***